

แนวทาง การดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเกษตร

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หลักการทรงงาน

ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑. ซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน
๒. อ่อนน้อม ถ่อมตน
๓. ความเพียร
๔. รู้ รัก สามัคคี
๕. ทำเรื่องๆ ทำแบบสั่งสมทาน
๖. มีความสุขในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น
๗. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างผู้รู้จริง
๘. ระเบิดจากข้างใน
๙. ทำตามลำดับขั้น
๑๐. ภูมิสังคม
๑๑. องค์รวม
๑๒. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด
๑๓. ขาดทุนคือกำไร
๑๔. ปลุกป่าในใจคน
๑๕. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ
๑๖. ธรรมชาติปราบธรรมชาติ
๑๗. ประโยชน์ส่วนรวม
๑๘. การพึ่งตนเอง
๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง
๒๐. เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา
๒๑. แก้ปัญหาที่จุดเล็ก คิด Macro เริ่ม Micro
๒๒. ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย
๒๓. การมีส่วนร่วม
๒๔. พออยู่พอกิน
๒๕. บริการรวมที่จุดเดียว
๒๖. ร่าเริง รื่นเริง ตึกตัก ตริกตรีน กระฉับกระเฉง มีพลัง
เป็นปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
๒๗. ชัยชนะของการพัฒนา

คำนำ

DOAE

แนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตรใช้เป็นกรอบในการทำงาน โดยได้ยึดแนวนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นสำคัญ มุ่งหวังให้เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้รับการพัฒนาในการประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้เพียงพอ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความมั่นคงในอาชีพ อันจะส่งผลต่อเนื้อองให้เกิดความยั่งยืนของภาคการเกษตรระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของงานส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตรคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความร่วมมือ ร่วมใจ และความทุ่มเทในการทำงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ จะส่งผลให้การดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดขึ้นนี้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ

(นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

กรอบแนวคิดการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

**เกษตรกร
อยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน**

งานพระราชดำริ ศาสตราจารย์พระราช

- ▶ ขยายผลโครงการพระราชดำริ/โครงการหลวง
- ▶ เศรษฐกิจพอเพียง/ศาสตร์พระราชา
- ▶ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ▶ สนับสนุนงานจิตอาสา
- ▶ เกษตรกรยั่งยืน สร้างสมดุล เศรษฐกิจ-สังคม-สิ่งแวดล้อม

**จัดการสินค้า ตลาดนำการเกษตร
สร้างรายได้เกษตรกร**

- ▶ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม/Zoning
- ▶ คุณภาพมาตรฐานสินค้า/แปลงใหญ่
- ▶ การเกษตรที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ
- ▶ เกษตรอินทรีย์/สินค้าที่มีศักยภาพ
- ▶ ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี
- ▶ ทะเบียนเกษตรกร/ประกันรายได้
- ▶ ตลาดสินค้าเกษตร

**องค์กรเกษตรกร
วิสาหกิจชุมชน
เกษตรกรรุ่นใหม่**

ช่วยเหลือดูแลและให้บริการเกษตรกร

- ▶ ช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อน ให้บริการทางการเกษตร แก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร
- ▶ ดูแลและให้บริการเกษตรกรอย่างสะดวก/รวดเร็ว ติดตามข้อมูล/สถานการณ์ในพื้นที่

พัฒนาองค์กร ระบบการทำงาน บุคลากร

- ▶ ระบบข้อมูล/ระบบส่งเสริมการเกษตร/งบประมาณ/ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้/บริหารทรัพยากรบุคคล

ความเข้มแข็งของเครือข่าย บูรณาการทุกภาคส่วน

- ▶ ออม./ศพก. และเครือข่าย/เชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ บูรณาการการทำงาน/ส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาลและของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการช่วยเหลือดูแลเกษตรกร และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” ซึ่งต้องบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง จนถึงปลายทาง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรในระดับฐานรากด้วยการส่งเสริมการผลิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมการเกษตรจะมุ่งเน้นการดำเนินงานใน ๖ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑.

ขยายผลโครงการพระราชดำริให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และสืบสานศาสตร์พระราชา

๒.

บริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยยึดหลักการตลาดนำการเกษตรและสร้างรายได้แก่เกษตรกร

๓.

พัฒนาองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรรุ่นใหม่

๔.

สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายและบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

๕.

ช่วยเหลือดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร

๖.

พัฒนาองค์กร ระบบการทำงาน และบุคลากร กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.

ขยายผล

โครงการพระราชดำริให้เกิดผล เป็นรูปธรรมและสืบสานศาสตร์พระราชา

๑.๑ ส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการหลวง

- ขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเร่งรัดการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
- ใช้เป็นต้นแบบเพื่อให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง
- ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่โครงการหลวง เพื่อพัฒนาอาชีพ การเกษตรและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบนพื้นที่สูง

๑.๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและสืบสานศาสตร์พระราช

- สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถประกอบกิจกรรมการเกษตรและมีรายได้ตลอดทั้งปี มีภูมิคุ้มกัน และมีความมั่นคงในอาชีพ
- สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เพื่อเป็นการสร้างรากฐานภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนงานจิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเสริมพลังในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑.๓ ส่งเสริมการกำกษตรกรรมยั่งยืน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรกรรมยั่งยืน และสนับสนุนการปลูกไม้ยืนต้นในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อสร้างสมดุลของระบบการผลิตทางการเกษตร ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร และสนับสนุนให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อรักษาระบบนิเวศการเกษตร สร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกรและชุมชน รวมทั้งช่วยลดปัญหาหมอกควันและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

บริหารจัดการ สินค้าเกษตรโดยยึดหลักการตลาด นำการเกษตรและสร้างรายได้แก่เกษตรกร

๒.๑ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อเข้าสู่เกษตรอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสมตามหลัก Zoning
- ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน มีตลาดรองรับ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม
- สนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรร่วมกัน และสนับสนุนให้สามารถดำเนินกิจการของกลุ่มได้อย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนการเกษตรที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ (Climate Smart Agriculture) เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัว ใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒ ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์และการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจ

- ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์และขยายผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งเกษตรกรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และเกษตรกรปลอดภัย
- ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมี และถ่ายทอดความรู้ในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีมากขึ้น
- ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรที่มีศักยภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๓ สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายประกันรายได้ เกษตรกร

- ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อมูลสินค้าเกษตรสำคัญ ๕ ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายประกันรายได้เกษตรกร
- ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายประกันรายได้เกษตรกร ซึ่งเป็นการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

๒.๔ ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร

- พัฒนาลาดเกษตรกรให้เป็นแหล่งรองรับผลผลิตที่มีคุณภาพ ขยายความร่วมมือกับภาคเอกชน หน่วยงาน สถาบันต่างๆ ในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร
- ประสานและทำงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตผ่านทางตลาดออนไลน์มากขึ้น
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโลจิสติกส์สินค้าเกษตร

๓.

พัฒนา

องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๑ พัฒนาองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน และการแปรรูปผลผลิตเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมงานเคหกิจเกษตรแก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนให้ดีขึ้น
- สร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน และเชื่อมโยงเครือข่าย

๓.๒ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้ประกอบการ

- พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรสมัยใหม่ และผู้ประกอบการ Start up ในภาคการเกษตร
- สนับสนุนให้ Young Smart Farmer มีบทบาทสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาการเกษตรของชุมชน โดยเฉพาะในด้านการตลาดและการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร

๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนากองทุนที่เกี่ยวข้องเชิงเกษตร

- พัฒนาเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวนอกเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้แก่ครัวเรือนและชุมชน
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชื่อมโยงกับเส้นทางการท่องเที่ยวหลักในแต่ละพื้นที่ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

๓.๔ สร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนเกษตรและชุมชน

- ส่งเสริมการผลิตเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือนและชุมชน
- สนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารในชุมชน

๔.

สร้างความสำเร็จ ของเครือข่ายและบูรณาการ การทำงานกับทุกภาคส่วน

๔.๑ สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงาน

- เสริมสร้างความเข้มแข็งของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนงานในพื้นที่
- พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่ายให้เป็นศูนย์กลางด้านการเกษตรของชุมชน เป็นแหล่งรองรับและเชื่อมโยงงานวิจัยสู่ชุมชน
- สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการทำงานในพื้นที่ และเชื่อมโยงให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

๔.๒ บูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วน

- ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
- ใช้กลไกการทำงานที่มีอยู่ในการบูรณาการการทำงานในทุกระดับ

๕.

ช่วยเหลือ ดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร

๕.๑ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ (ภัยธรรมชาติ คีตโรคพืชและโรคพืช)

- เร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนอย่างรวดเร็ว
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่

๕.๒ ดูแลและให้บริการแก่เกษตรกร

- ทำงานโดยยึดเกษตรกรเป็นหลัก ให้เกษตรกรเข้าถึงบริการจากหน่วยงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- ติดตามข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ต่างๆ ในพื้นที่ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกร รายงานผู้บริหาร ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที

๖.

พัฒนาองค์กร ระบบการทำงาน และบุคลากร กรมส่งเสริมการเกษตร

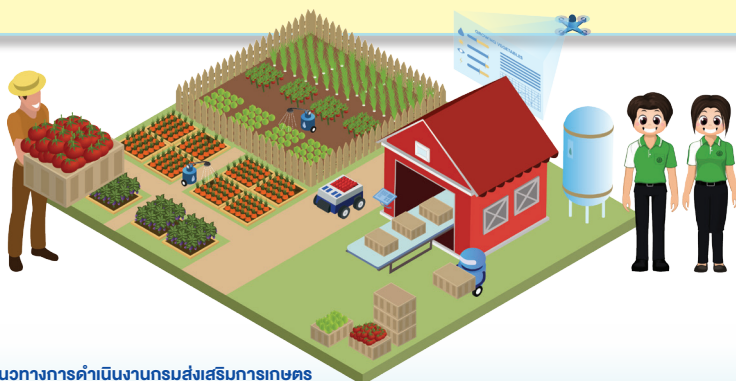
๖.๑ พัฒนางค์กรและระบบการทำงาน

- พัฒนาระบบข้อมูล Big Data ระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนการทำงานและให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันพัฒนาการเกษตรเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น
- ส่งเสริมให้ใช้งานวิจัยในการพัฒนาต่อ ยอดการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาดสินค้าเกษตร
- พัฒนาระบบการทำงานส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสามารถรองรับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เบิกจ่ายถูกต้องตามระเบียบ และมุ่งให้เกิดผลสำเร็จของงาน
- ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่บุคลากรภายในองค์กรและสาธารณชนทั่วไป

๖.๒ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงในการทำงาน

- พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ/งานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย
- บริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนอัตรากำลังเพื่อทดแทนผู้ที่เกษียณอายุราชการ และวางระบบการสืบทอดตำแหน่งและถ่ายทอดประสบการณ์สู่บุคลากรรุ่นใหม่
- สร้างโอกาสการเติบโตก้าวหน้าของบุคลากรตามสายงาน แต่งตั้งโยกย้ายบุคลากรโดยยึดหลักคุณธรรม พิจารณาผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

**จากแนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ทั้ง ๖ ประเด็นหลัก
ตามที่กล่าวมาข้างต้น จะทำให้การทำงานส่งเสริมการเกษตร
มีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกันในทุกระดับ
ส่งผลให้เกษตรกรได้รับการดูแลช่วยเหลือ
ในการประกอบอาชีพการเกษตร และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น**

DOAE Officer

D

Development

พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง
และพัฒนางานตามบทบาทภารกิจหน้าที่
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลง

O

Opinion Share

กล้าคิด กล้านำเสนอ
ในมุมมองที่แตกต่างด้วยเหตุและผล

A

Accountability

มีจิตสำนึกรับผิดชอบบทบาทหน้าที่ของตนเอง
และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับองค์กร
พร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

E

Excellent Communication

การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
ที่อยู่บนฐานของความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

วิสัยทัศน์

“เกษตรกรมีความเข้มแข็ง
มีคุณภาพชีวิตที่ดี
ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
และมีรายได้ที่มั่นคง”

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พิมพ์ที่ : บริษัท นวัตกรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด
จำนวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม
ตุลาคม ๒๕๖๒